

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6CoP/31/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3121203031
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Anderlová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2021:3121203031.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivety Anderlovej a sudcov Mgr. Stanislavy Kollárovej a Mgr. Marka Anovčina vo veci starostlivosti súdu o maloletú V. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, dieťa rodičov: matky M. M., bytom E., J. XXX/XX, a otca M. Y., bytom L., G.. sv. T. XX/XX, o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín č. k. 34P/37/2021-49 zo dňa 07. júna 2021 takto

rozhodol:

Napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e** .

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie nariadil neodkladné opatrenie, ktorým otcovi priznal právo stretávať sa s mal. V. Y., nar. XX.XX.XXXX, každý párnny týždeň v kalendárnom roku v sobotu a v nedeľu v čase od 15.00 hod. do 19.00 hod., vždy za prítomnosti matky. Matke uložil povinnosť v určený čas maloleté dieťa na styk s otcom pripraviť a styk s otcom umožniť. Neodkladné opatrenie nariadil na čas do právoplatného skončenia konania vo veci samej týkajúcej sa zmeny úpravy styku. V odôvodnení uviedol, že návrhom podaným súdu dňa 07.05.2021 sa matka mal. dieťaťa domáhala nariadenia neodkladného opatrenia, na základe ktorého by otec maloletej bol oprávnený stretávať sa s maloletou iba v mieste jej trvalého bydliska za prítomnosti matky, alebo za prítomnosti matkou poverenej osoby. Matka v návrhu uviedla, že zo strany otca došlo k neakceptovateľnej a nemorálnej činnosti voči svojej maloletej dcére počas pobytu maloletej u otca v čase od 27.12.2020 do 06.01.2021 a ďalej v čase od 26.02.2021 do 28.02.2021, a ktoré matka postúpila k prešetreniu na OO PZ v Trenčíne dňa 20.04.2021 oznámením. Predmetné oznámenie bolo ďalej odstúpené k šetreniu na OR PZ v Nitre, odbor kriminálnej polície. Hlavným dôvodom podania návrhu matkou je strach a obava o zdravie a zdravý vývoj maloletej u otca. Poukázala aj na ďalšie dôvody zmeny úpravy styku otca s maloletou, a to, že starostlivosť otca o maloletú sa stáva nebezpečnou, nakoľko nedokáže rozlíšiť ohrozenie maloletej na zdraví a živote neposkytnutím alebo odmietnutím odbornej zdravotnej starostlivosti maloletej z jeho dôvodov, najmä ak to táto najviac potrebuje. Otec zakazuje komunikáciu a obmedzuje práva maloletej komunikovať s kýmkoľvek z rodiny aj počas 10-dňovej návštevy u otca. Vulgárne vyjadrovanie otca má zlý vplyv na maloletú. Nevyhovujúce prostredie pre dieťa s celoročnou alergiou vo vlhkých, plesňou napadnutých a nehygienických priestoroch. Otec maloletú necháva osamote aj s rizikom, že maloletá vie, kde má otec vzduchovku. Otec darovaním mobilu maloletej v rannom veku vypestoval v nej závislosť na ňom. Hodiny určené ku komunikácií s otcom sú len jedinečnou príležitosťou ako sa dostať k nemu a nepustiť ho už z ruky. Preskúmaním predmetnej veci súd prvej inštancie zistil, že maloletá V. má 7 a pol roka a pochádza zo vzťahu mimo manželstva svojich rodičov. Rozsudkom Okresného súdu Trenčín č. k. 30P/116/2015-137 zo dňa 15.02.2016 v spojení s opravným uznesením č. k. 30P/116/2015-141 zo dňa 18.02.2016 bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti matky, otec dieťaťa bol zaviazaný povinnosťou prispievať na jej výživu sumou 130,- eur mesačne s účinnosťou od 10.06.2015. Uvedený rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 19.03.2016. Súčasťou rozsudku súdu prvej inštancie č. k. 26P/21/2018-235 zo dňa 05.08.2020 bola dohoda rodičov o styku otca s maloletou,

na základe ktorej je otec oprávnený stretávať sa s maloletou každý prvý páry týždeň v mesiaci v čase od štvrtka od 18.00 hod. do nedele do 18.00 hod., kedy sa otec zaväzuje zabezpečiť účasť maloletej na vyučovacom procese v školskom zariadení, ktoré maloletá bude navštevovať od 02.09.2020, kam ju otec privedie a po skončení vyučovacieho procesu vyzdvihne a každý druhý páry týždeň v mesiaci od piatku od 18.00 hod. do nedele do 18.00 hod., s výnimkou letných prázdnin, Vianočných sviatkov a Veľkonočných sviatkov, kedy je otec oprávnený stretávať sa s maloletou počas letných prázdnin v čase od nedele predchádzajúcej 28. týždňu od 18.00 hod. do nedele 29. týždňa do 18.00 hod. a od nedele predchádzajúcej 34. týždňu od 18.00 hod. do nedele 35. týždňa do 18.00 hod., počas Vianočných sviatkov každý páry kalendárny rok od 27.12. od 9.00 hod. do 06.01. nasledujúceho roka do 19.30 hod. a každý nepáry kalendárny rok od 22.12. od 17.00 hod. do 27.12. do 19.30 hod., počas Veľkonočných sviatkov každý páry kalendárny rok od štvrtka predchádzajúceho Veľkonočným sviatkom od 18.00 hod. do Veľkonočného pondelka do 18.00 hod. Okrem toho sa v dohode matka zaviazala každý páry utorok a štvrtok v mesiaci v čase od 18.00 hod. do 18.30 hod. umožniť otcovi kontakt s maloletou prostredníctvom sociálnej siete prenášajúcej obraz a zvuk. Uvedený rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 10.08.2020. Z odpovede OR PZ v Trnave zo dňa 26.05.2021 súd zistil, že v predmetnom konaní ČVS:ORP-696/1-VYS-TT-2021 bolo doposiaľ vydané uznesenie o začatí trestného stíhania podľa § 199 Trestného poriadku. Vo veci boli vykonané zaisťovacie úkony a boli pribratí znalci na skúmanie zaistených stôp. Znalecké posudky neboli doposiaľ vydané. Právne vec súd posúdil podľa § 2 ods. 1 a 2 CMP, § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, ods. 2 písm. d), § 326 ods. 1, § 328 ods. 2, § 329 ods. 1 veta prvá, ods. 2 a § 332 ods. 1 CSP. Súd mal za to, že v danom prípade bolo možné konštatovať, že matka maloletej osvedčila existenciu právneho vzťahu účastníkov. Súd z návrhu matky, obsahu spisového materiálu a po zvážení pre rozhodnutie podstatných skutočností dospel k záveru, že návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia je dôvodný a naliehavý právny záujem na jeho nariadenie je daný, nakoľko matka maloletej v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia uviedla skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy. Nariadenie neodkladného opatrenia totiž predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva, aby neboli pochybnosti o potrebe dočasnej úpravy. Inštitút neodkladného opatrenia v konaniach podľa Civilného mimosporového poriadku má slúžiť k ochrane práv dieťaťa v situáciách, keď práva dieťaťa sú zjavne ohrozené. Súd v danom prípade zistil možné ohrozenie práv maloletej spočívajúce v zdravom psychickom a fyzickom vývoji a za účelom nápravy vydal rozhodnutie, ktorým nariadil styk otca s mal. V. vo vymedzených hodinách a len v prítomnosti matky. Keďže bol súčasne s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia podaný aj návrh vo veci samej, t. j. o zmene úpravy styku otca s maloletou, súd bude v konaní vo veci samej zisťovať skutočný stav veci a za týmto účelom vykoná rozsiahle dokazovanie. Súd konštatoval, že v predmetnej veci mal za potrebné, aby styk otca s maloletou bol obmedzovaný, keďže na jeho strane boli zistené dôvody, pre ktoré by bolo vhodné a zákonné obmedzovať jeho styk s mal. V., a to predovšetkým s ohľadom na prebiehajúce trestné konanie. Súd mal tak za osvedčenú potrebu prítomnosti matky pri styku otca s maloletou. Súd zdôraznil, že úprava styku otca s maloletým dieťaťom musí prioritne sledovať záujem maloletej, ktorý je nadradený záujmu rodičov. Obmedzenie styku otca s maloletou len na páry víkend, a to len na niekoľko hodín v prítomnosti matky súd odôvodnil skutočnosťami uvádzanými matkou priamo v návrhu a z oznámenia o prebiehajúcom trestnom konaní. Súd preto po vyhodnotení oboznámených písomných dôkazov považoval asistovaný styk otca s maloletou za prítomnosti matky za dôvodný, opodstatnený, potrebný a predovšetkým v záujme maloletej, a to až do skončenia konania vo veci samej.

2. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie otec maloletej. Uviedol, že nesúhlasí s obmedzením styku s maloletou. Otec bol toho názoru, že záujem maloletej by bol týmto rozhodnutím nesprávne obmedzený. Podľa otca súd rozhodoval na základe neúplných a zámerne skreslených informácií od matky a úplne nesprávnych informácií zo strany kolízneho opatrovníka. Ten sa vyjadril, že s dieťaťom sa nedá komunikovať. Otec má za to, že dcéra je schopná komunikovať a chce byť s otcom, o čom predložil videozáznam. Otec ďalej namietal, že rozhodnutie súdu je neuskutočniteľné. Ako dôvod uviedol, že otec matky U. O. opakovane narušoval odovzdanie dieťaťa, otca vulgárne urážal a pôsobil agresívne v prítomnosti maloletej. K vyjadreniam polície otec uviedol, že vyšetrovateľ ho neobvinil a oznámil mu, že ho ani neobviní, pričom znalec u ktorého otec bol, povedal, že videá sú v poriadku ale že vyjadrenie oficiálne pošle o mesiac. Otec matke navrhol, aby sa porozprávali o ďalšom postupe výchovy, ako aj tom, že si môže 24 hodín denne skontrolovať cez otcov kamerový systém, čo sa deje s jej dcérou. Matka to odmietla. Podľa otca je snahou matky spôsobiť, aby nebola maloletá s otcom, pričom takisto maloletej znemožnila komunikovať s rodinou otca prostredníctvom sociálnej siete, pričom telefón a aj internetové pripojenie platí otec. Otec ďalej poukázal na prezumpciu nevinu, keď podľa otca na podozrenie polície voči nemu ich naviedli fotografie, ktoré boli vytrhnuté z kontextu. Otec žiadal, aby

súd ponechal v platnosti pôvodný rozsudok a zamietol matkou navrhované neodkladné opatrenie, ktoré podľa jeho názoru celkom zjavne porušuje právo a želanie dieťaťa byť s otcom.

3. Matka v písomnom vyjadrení k odvolaniu otca uviedla, že vo videu na navodenú otázku otca s kým chce maloletá byť, maloletá odpovedala a ukázala na otca, pričom podľa matky, ak by maloletú postavila pred rovnakú otázku doma, odpovedala by rovnako, že chce byť s matkou a sestrou. Podľa matky dieťa má rovnako rado oboch rodičov a nie je v záujme matky spochybňovať a znižovať kvality druhého rodiča, pokiaľ to neurobí on sám, a preto maloletú ani nestavia do pozície rozhodovania sa s kým chce byť. Matka ďalej uviedla, že ponúkaný rozhovor o postupe výchovy navrhol až po tom, keď začal tušiť skutočný dôvod „rozbitého“ mobilu (odovzdaného na PZ), pričom aj vo vzťahu k ponuke kamerového systému otec maloletej vedel, že matka maloletej nemá žiadne možnosti a ani prostriedky tento systém využívať. Dňa 21.05.2021 a dňa 03.06.2021 matka maloletú otcovi neodovzdala, lebo otec sa osobne do Trenčína nedostavil. Dňa 04.06.2021 maloletú odovzdala otcovi za prítomnosti starého otca Y. Y., čo pre ňu nebolo jednoduché po vzhliadnutí oboch videí, kde otec 7,5 ročnú dcéru nerešpektuje po jej intímnej stránke a vystavuje ju ešte aj na obdiv údajne iba rodine zo strany otca. Podľa matky nebolo v poriadku, že rodina otca na to nijako nereagovala. Otec sám kázal dcére, aby to nikomu neukazovala. Otec maloletej často hovorí ústami maloletej, keď tvrdí, ako dcéra veľmi trpí, keď nie je u otca. Počas celej absencie v styku s otcom si naň ani raz nespomenula a nedala najavo, že jej chýba. Chýbal jej len mobil. K narušovaniu odovzdávania a preberania maloletej matka uviedla, že otec za hrubé narušovanie považuje aj to, že starí rodičia na rozlúčku s vnučkou jej zakývajú z 8. poschodia balkóna.

4. Otec v písomnej replike k vyjadreniu matky uviedol, že matka nerešpektovala súdne rozhodnutie. K možnosti využitia kamerového systému otec doplnil, že ponúkol platiť internet, čo aj neskôr spravil, čiže maloletá má neobmedzený internet a zároveň jej kúpil aj mobil. K záznamom dcéry otec zopakoval svoju argumentáciu z predchádzajúcich podaní. Ohľadne odovzdávania maloletej otcovi, otec uviedol, že išiel na políciu zaniest' SMS správy matky, v ktorých uviedla, že môže prísť do Trenčína, ale dcéru mať nebude. K narušovaniu priebehu odovzdávania maloletej otec opakovane uviedol, že problémy robil pán O..

5. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 65 a § 66 CMP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdiť.

6. Súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí dospel k právnomu záveru, že sú splnené podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia vo veci obmedzenia úpravy styku otca s maloletou, keď na strane otca boli zistené dôvody, pre ktoré by bolo vhodné a zákonné obmedziť jeho styk s maloletou, a to najmä vzhľadom na prebiehajúce trestné konanie.

7. Odvolací súd považuje tento záver súdu prvej inštancie za správny a stotožňuje sa aj s odôvodnením napadnutého uznesenia v celom rozsahu podľa § 387 ods. 2 CSP. Na zdôraznenie jeho správnosti a k odvolacím námietkam otca uvádza nasledovné:

8. Účelom neodkladného opatrenia je predovšetkým rýchla i keď len dočasná úprava právnych pomerov účastníkov. Jeho nariadenie predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva (nároku) a aby neboli vážnejšie pochybnosti o jeho potrebe. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahu súdu, pričom je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať u účastníka konania nariadením neodkladného opatrenia, pričom jeho použitie je namieste, ak sa vyžaduje okamžitý zásah súdu.

9. Pri úprave styku otca s maloletou je potrebné v zmysle Dohovoru o právach dieťaťa vychádzať z toho, že otec má právo o svoje deti sa starať rovnako ako matka. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na nález Ústavného súdu ČR z 15. marca 2016, sp. zn. III. ÚS 2298/15 ako aj Dohovor o právach dieťaťa, z ktorých vyplýva, že ak súd rozhoduje o úprave styku rodičov s dieťaťom, musí zohľadniť tú skutočnosť, že obidvaja rodičia majú právo na osobnú starostlivosť o dieťa zásadne v rovnakej miere, pričom tomu zodpovedá aj právo dieťaťa na starostlivosť obidvoch rodičov.

10. Podľa článku 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

11. Keďže záujem dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí (článok 5 základných zásad Zákona o rodine, čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa), ako uviedol aj súd prvej inštancie, bolo potrebné poskytnúť prioritnú ochranu záujmom maloletej, a to aj pred prípadným právom otca stýkať sa s maloletou, a teda jeho právom osobnej starostlivosti o dieťa, ak existujú dôvodné obavy, že by styk otca s maloletou tak, ako bol upravený doteraz, ohrozil zdravý duševný a telesný vývoj maloletej. Tieto dôvodné obavy vyplynuli predovšetkým z podozrenia o nevhodnom správaní otca, ktorý si mal nahrávať maloletú nahú, pričom vo veci je Okresným riaditeľstvom Policajného zboru v Trnave pod ČVS: ORP-696/1-VYS-TT-2021 na základe uznesenia zo dňa 14.05.2021 vedené trestné stíhanie pre zločin výroby detskej pornografie a pre prečin prechovávanie detskej pornografie a účasť na detskom pornografickom predstavení. Obvinenie voči konkrétnej osobe doposiaľ vznesené nebolo. Rovnako v tejto súvislosti aj kolízny opatrovník vo svojej správe zo dňa 03.06.2021 odporučil dočasné obmedzenie styku otca s maloletou práve s poukazom na uvedené trestné konanie. Vzhľadom na tieto existujúce podozrenia o nevhodnom správaní sa otca v súvislosti s vyhotovovaním obrazových a zvukových záznamov maloletej s prihľadnutím na ich zjavnú závažnosť má odvolací súd za to, že dočasné obmedzenie styku otca s maloletou a pod dohľadom matky je v danom prípade primeraným prostriedkom ochrany maloletej.

12. I keď matka maloletej vo svojom návrhu uvádzala aj ďalšie dôvody, ktoré by mali odôvodniť potrebu neodkladnej úpravy, a to najmä nevyhovujúce prostredie, vulgárne správanie sa otca pred maloletou, či neschopnosť otca rozlíšiť potrebu zdravotnej starostlivosti maloletej, tieto neboli v konaní, a to aj vzhľadom na správu kolízneho opatrovníka zo dňa 03.06.2021 preukázané.

13. K námietkam otca k prebiehajúcemu trestnému konaniu a ku skutku, z ktorého mali vzniknúť uvedené podozrenia, je potrebné uviesť, že hoci doposiaľ nedošlo k vzneseniu obvinenia voči konkrétnej osobe, trestné konanie v tomto smere začalo 20.04.2021 a naďalej pokračuje a sú v ňom zabezpečované dôkazy. Je pravdou, že slovenský právny poriadok vychádza z ústavnoprávnej zásady prezumpcie neviny (čl. 50 ods. 2 Ústavy SR), avšak popísané okolnosti i podľa názoru odvolacieho súdu v danej veci výrazne zoslabujú záujem dieťaťa na doterajšom rozsahu styku s otcom. Skutočnosť, že voči otcovi dieťaťa nebolo doposiaľ vznesené obvinenie, je zohľadnená práve v nariadenom rozsahu styku, kedy súd styk s maloletou nevyklúčil úplne, avšak tento len vzhľadom na uvedené okolnosti primerane a dočasne obmedzil. Neodkladné opatrenie nie je konečné rozhodnutie a pomery medzi účastníkmi v rámci neho sú upravené v nevyhnutnom rozsahu a na obmedzenú dobu. Pre rozhodnutie o návrhu vo veci samej o úprave styku otca s maloletou bude potrebné vykonať riadne dokazovanie, ktorého rozsah však presahuje rámec konania a rozhodovania o neodkladnom opatrení, v ktorom je postačujúce osvedčenie relevantných skutočností, čo v danej veci splnené bolo. Z uvedeného dôvodu odvolací súd dospel k záveru o správnosti napadnutého uznesenia súdu prvej inštancie.

14. Vzhľadom na uvedené odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

15. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).